

Vraag nr. 86
van 14 januari 2005
van de heer LUC VAN DEN BRANDE

Decreet taalgebruik bedrijfsleven – Toepassing

Het decreet van 19 juli 1973 maakt het exclusieve gebruik van de Nederlandse taal in de sociale betrekkingen verplicht voor elke werkgever die een uitbatingsetel heeft in het Nederlandse taalgebied. In principe kan een rechtbank administratieve geldboeten en zelfs strafsancities uitspreken voor overtredingen van de taalwetgeving in het bedrijfsleven. Ook de toezichtsambtenaren van de afdeling Inspectie Werkgelegenheid van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap hebben uitgebreide bevoegdheden. Ze kunnen de overtreder waarschuwen en hem een termijn opleggen om de wet toe te passen.

Destijds werd dit decreet voorgesteld als een belangrijke Vlaamse verworvenheid. De laatste tijd is het, voorzover ik goed ingelicht ben, bijzonder stil geworden rond de toepassing van dit decreet. Toch kan ik me niet van de indruk ontdoen dat veel bedrijven, in het bijzonder in de Vlaamse Rand rond Brussel, het Frans en meer en meer het Engels, in strijd met bovenvermeld decreet, gebruiken in de sociale relaties met hun werknemers.

Kan de minister het volgende meedelen in verband met de eventuele niet-toepassing van bovenvermeld decreet en met betrekking tot de laatste vijf jaar ?

1. Hoeveel klachten werden er door werknemers neergelegd ?
2. Welke onderzoeksdaten hebben de toezichtsambtenaren van de afdeling Inspectie Werkgelegenheid van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap verricht ?

Wat waren hun bevindingen en welk gevolg werd daaraan gegeven ?

3. Welke initiatieven hebben de bevoegde Vlaamse ministers genomen om het decreet beter te doen toepassen ?

Acht de minister het al dan niet nodig om, op korte termijn, een initiatief te nemen om de correcte toepassing van het decreet te verbeteren of te handhaven ?

Antwoord

1. In de voorbije vijf jaar werd zeven maal een klacht neergelegd door een werknemer of vakbondsafgevaardigde van een bedrijf.- Deze klachten hadden betrekking op volgende zaken: de arbeidsovereenkomst werd gedeeltelijk of geheel in een andere taal opgesteld (Frans en Engels), computerprogramma's waren niet in het Nederlands voorhanden, documenten, mondelinge en/of schriftelijke bevelen of vergaderingen waren in een andere taal. Eén klacht had specifiek betrekking op het feit dat werknemers van twee verschillende ondernemingen verplicht werden in het Engels met elkaar te communiceren.

Naast de klachten van werknemers werden nog vijftien andere klachten ontvangen, waarvan negen van derden (waaronder 3 maal van een arbeidsauditeur) en zes van andere inspectiediensten.- Deze laatste hadden betrekking op sociale documenten in een taal anders dan het Nederlands die door deze inspectiediensten werden aangetroffen.

In totaal werden aldus in de periode 2000 tot en met 2004 22 klachten ontvangen en behandeld.

2. Hieronder kan de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht vinden van de uitgevoerde controles in de voorbije vijf jaar.

	Geen inbreuken	PV van waarschuwing	Pro justitia	Niet bevoegd	Totaal
Integrale controles	158	14	1	0	173
Spontane controles	1	1	0	0	2
Klachten	9	8	1	4	22
Totaal	168	23	2	4	197

Controles waarbij uitsluitend het aspect taal-decreet aan bod kwam, zijn in de tabel aangegeven als spontane controles.

Het grootste aantal controles met betrekking tot het taaldecreet hebben betrekking op integrale controles.- Dit zijn controles die in hoofdzaak werden uitgevoerd naar aanleiding van vragen, onderzoeken, ... met betrekking tot deze en andere materies, zoals arbeidsbemiddeling, tewerkstelling van vreemde werknemers, inhoudelijke en financiële controles van het Europees Sociaal Fonds, gesco's, ... maar waarbij telkens het aspect "gebruik van de taal tussen werknemer en werkgever" werd nagekeken (*gesco: gesubsidieerde contractueel – red.*).

Er werd in de voorbije vijf jaar twee maal een pro justitia opgesteld met betrekking tot deze materie.- Eén hiervan was naar aanleiding van een klacht, met name een werkneemster die werd verplicht een opzegging van de arbeidsovereenkomst in onderlinge overeenstemming in de Franse taal te ondertekenen.- Een tweede pro justitia had betrekking op een aantal sociale documenten die niet conform de bepalingen van het decreet waren opgesteld.

De PV's van waarschuwing werden voornamelijk uitgeschreven ingevolge het niet opgesteld zijn van arbeidsovereenkomsten in het Nederlands, Engels- of Franstalige computerprogramma's die door de werknemer dienden gebruikt te worden en door het bedrijf zelf werden ontwikkeld en anderstalige loonfiches, personeelsregister, arbeidsreglement, vergaderingen, mondelinge en/of schriftelijke bevelen.

Om de controles m.b.t. het taaldecreet op uniforme wijze te laten verlopen, werd door de afdeling Inspectie Werkgelegenheid een checklist ontwikkeld.- Deze door de Inspectie gehanteerde checklist is een vrij exhaustieve lijst van zowel een opsomming van geschreven documenten als voorbeelden van mondelinge communicatie in de relatie werkgever-werknemer die in het Nederlands dienen te geschieden.

Eén bedrijf heeft in de afgelopen vijf jaar gebruik gemaakt van de in artikel 5 opgenomen bepalingen waardoor de werkgever bij de berichten, mededelingen, akten, getuigschriften en formulieren bestemd voor het personeel een vertaling dient te voegen.- De afdeling Inspectie Werkgelegenheid nam kennis van deze aanvragen en bevestigde deze na onderzoek van de voorwaarden.

Door de afdeling Inspectie Werkgelegenheid wordt nog opgemerkt dat in het licht van de hedendaagse ontwikkelingen vaker vragen worden gesteld met betrekking tot de taalwetgeving op het vlak van computerprogramma's.

Ook de problematiek van de aanwezigheid van anderstalige werknemers ten aanzien van het taaldecreet dient voldoende aandacht te krijgen.

3. Bij elke controle van mijn diensten binnen hun respectieve bevoegdheidsdomeinen wordt steeds aandacht geschonken aan de taalwetgeving.- Naast de in de bovenstaande tabel vervatte onderzoeken wordt bij elk onderzoek gewaakt over de correcte toepassing van het taaldecreet, zonder dat hierop steeds een verslag volgt.- Dit is bijgevolg niet steeds in concrete cijfers te vatten.